

Valtuustoaloite 22.2.2021 / Ruokolahden kunnan kulttuuri ja taidetoiminnan avustustoiminnan kehittämiseksi / Jari Niiranen, Toivo Launiainen, Timo Kärki ja Ari Kostainen

Hpltk 17.11.2021 § 93

Valmistelija

Hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja Pasi Koistinen
puh. 044 4491 260
pasi.koistinen@ruokolahti.fi

Jari Niiranen, Toivo Launiainen, Timo Kärki ja Ari Kostainen ovat jättäneet 22.2.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Aloite Ruokolahden kunnan kulttuuri ja taidetoiminnan avustustoiminnan kehittämiseksi

Esitän, että kunnan talousarviossa varataan 3,5 €/kunnassa asuva henkilö vuosittain kunnan kulttuuri- ja taidetoiminnan avustuksiin. Kulttuuritoiminta-avustukset kuuluvat tällä hetkellä samaan kokonaisuuteen, josta jaetaan avustukset myös mm. liikuntaseuroille. Tässä tilanteessa kulttuuritoiminnalle jaettavat avustukset jäävät usein hyvin pieniksi ja toiminnan tukemisen ja kehittämisen kannalta niiden merkitys saattaa siinä tilanteessa jäädä vähäiseksi.

Kulttuuritoiminnan kehittämiseen ”korvamerkityt” avustukset tulee käyttää kunnassa tapahtuvan taide- ja kulttuuritapahtumien toteuttamiseen ja tuottamiseen sekä taide- ja kulttuuritoiminnan harrastusmahdollisuuksien sekä kulttuuritoiminnan yleiseen kehittämiseen.

Varat saisi käyttöön tekemällä avustushakemuksen ja esittämällä tapahtumasta tai toiminnasta kustannuslaskelman. Kulttuuritoiminta-avustuksia voisivat hakea eri toimijat riippumatta siitä, luetaanko kyseinen yhdistys tai toimija varsinaiseksi kulttuuriyhdistykseksi, mikäli yhdistyksen hakemuksessa esittämä toiminta on suunnattu nimenomaan kulttuuritoiminnan tai -tapahtuman kehittämiseen.

Tällä tavoin kunta toteuttaa uuden kulttuuritoimintalain tarkoitusta, aktivoi ja kannustaa kunnan alueella toimivia yhdistyksiä ja muita toimijoita ja lisää kuntalaisten hyvinvointia.”

Valmistelijan vastaus aloitteeseen:

Ruokolahden kunnan asukasluvun mukaan summa olisi noin 17 500 euroa. Vuonna 2021 hyvinvointilautakunta jakoi kulttuuri-, liikunta- ja nuorisovastuksia kevään avustuspäätöksessään yhteensä 22 500 euroa. Kokonaissummasta kulttuuriyhdistyksille (3 yhdistystä) jaettiin 2 650 euroa, liikuntayhdistyksille (2 yhdistystä) 19 500 euroa ja nuorisoyhdistyksille (1 yhdistys) 850 euroa.

Kulttuurilain mukaan kunnan tehtävänä on:

”Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa. Tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee:

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;

- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittäväää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Kunnan tulee 1 momentin mukaisia tehtäviä ja niihin liittyviä palveluita järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.”

Avustukset ovat yksi tyypillinen tapa kunnissa tukea kulttuuritoimintaa. Keskeistä on kuitenkin huomioida myös kunnan tarjoamat tilat sekä niistä perittävät maksut. Ruokolahden kunnan nykyisessä avustussäännössä merkittävä osa avustuksista jaetaan yhdistykselle syntyneisiin tilakustannuksiin. Tarkoituksenmukaisempaa olisi valtuustoaloitteen mukaisesti kohdentaa avustus varsinaiseen yhdistyksen (tai vastaavan) järjestämään toimintaan.

Hyvinvointipalvelujen toimiala on valmistautunut tekemään vuoden 2022 aikana kunnan strategiaa tukevan hyvinvointiohjelman. Ohjelmassa on tarkoitus kartoittaa kunnan hyvinvointitoimialan nykytila, tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi. Ohjelma on tarkoitus tehdä osallistamalla laajasti toimintaan liittyvät sidosryhmät.

Yhdistystoiminnan näkökulmasta tärkeitä tekijöitä ovat mm. tilat, niihin liittyvät maksut sekä avustukset. Tuleva Ruokolahden hyvinvointiohjelman tulee ottaa kantaa esimerkiksi edellä mainittuihin asioihin ja käytännön toimenpiteinä sen seurauksena tuodaan tarvittaessa päätöksentekoon esimerkiksi tilamaksujen perusteet sekä avustussäännöt.

Tässä tilanteessa on tarkoituksen mukaista, että aloitteen ehdotus kulttuuri- ja taidetoiminnan avustuksen kehittämisestä käsitellään ja päätetään samassa yhteydessä hyvinvointiohjelmatyön muun kokonaisuuden kanssa vuoden 2022 aikana.

Yleisen kulttuuritoiminnan kehittämiseksi kunnassa hyvinvointipalvelujen lautakunta on myös vuoden 2022 taloussuunnitelmassaan esittänyt 0,5 henkilötyövuoden varaamista hyvinvointitoimialan organisaatioon.

Esittelijä

Hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja Koistinen Pasi

Päätösehdotus

Hyvinvointipalvelujen lautakunta päättää antaa yllä olevan lausunnon Ruokolahden kunnan kulttuuri ja taidetoiminnan avustustoiminnan kehittämiseksi tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kh 23.11.2021 § 360

Esittelijä

Vt. kunnanjohtaja Kaisa Häkkinen-Paananen

Ptk. tark.

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää, että valtuusto merkitsee tiedoksi hyvinvointipalvelujen lautakunnan antaman lausunnon Ruokolahden kunnan kulttuuri ja taidetoiminnan avustustoiminnan kehittämiseksi tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös Kunnanhallitus päätti palauttaa asian valmisteluun ja pyytää hyvinvointipalvelujen lautakunnalta selkeää esitystä, miten aloite otetaan huomioon hyvinvointiohjelmatyön valmistelussa.

Hpltk 30.11.2022 § 96
293/12.00.00/2021

Valmistelija Vt. hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja Alekski Puustjärvi
puh. 044 4491 260, 044 4491 243
aleksi.puustjarvi@ruokolahti.fi

Lausunto

Ruokolahden kunnan syksyllä 2022 valmistuneeseen hyvinvointiohjelma (Aktiivista elämää Ruokolahdella – Leijonapitäjän hyvinvointiohjelma, tässä ”hyvinvointiohjelma” tai ”ohjelma”) pohjautui nykytilanteen kartoitukseen sekä kuntakyselyyn, osallisuustilaisuuksien ja monialaisen mm. viranhaltijoista, luottamushenkilöistä koostuvan ohjausryhmä suunnittelutyön tuloksena muodostuneeseen tahtotilaan hyvinvoinnin, kulttuurin ja liikunnan toimialueiden kehittämiseksi kunnassa. Hyvinvointiohjelman toteutumista tullaan tarkastelemaan säännöllisesti.

Ohjelman valmistelussa (kuntakysely, osallisuustilaisuudet, ohjausryhmä) tässä valtuustoaloitteessa mainitut asiat eivät erityisesti nousseet esille. Ruokolahdella on jatkossa syytä tarkastella tässä yhteydessä kunnan liikunta- ja kulttuuripaikkojen hinnoittelukin. Avustukset ja käyttäjämaksut ovat sidoksissa toisiinsa.

Hyvinvointiohjelmaan on kirjattu Ruokolahden valtuustokauden kuntastrategian 2021–2025 mukaisia tavoitteita, kuten monimuotoisen kulttuurielämän kehittymisen tukeminen sekä panostaminen vapaaehtoistoiminnan ja yhteisöllisyyden kehittämiseen ja tukemiseen. ”Toimenpiteissä tämä tarkoittaa uskallusta tehdä ohjelman toteuttamisen edellyttämiä resurssiratkaisuja sekä uudistaa kunnan toimintatapoja aktiivisemmän kuntalaisosallistamisen ja kokeilukulttuurin suuntaan”, ohjelmassa mainitaan.

Hyvinvointiohjelma on hyväksytty Ruokolahden hyvinvointilautakunnassa 28.9.2022. Ohjelma on esitelty seminaarimaisesti Ruokolahden kunnanvaltuustolle 20.10.2022 ja ohjelmaan on tehty tilaisuudessa toivotut päivitykset marraskuussa 2022. Toistaiseksi voimassa oleva versio näine korjauksineen on tarkoitus hyväksyä hyvinvointilautakunnassa 30.11.2022. Ohjelman tavoitteiden toteutumista seuraa mm. aiemmin mainittu ohjausryhmä, jonka kokoontumisia tullaan jatkamaan vuonna 2023.

Esittelijä Vt. Hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja Puustjärvi Alekski

Päätösehdotus Lautakunta merkitsee aloitteen ja hyvinvointipalvelujen selvityksen tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Todettiin, että avustus- ja hakemustoiminnan kehittäminen ja selkiyttäminen on parhaillaan kunnan johtoryhmällä työn alla.